

Model of the Development of Competence of Entrepreneurs in the Automobile Parts Manufacturing Industry

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์

Atiwat Anuwech^{a*}

อติวัฒน์ อณุเวช^{a*}

^a*Doctoral Program of Public Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand*

^{*}*Corresponding author: atiwat42896395@gmail.com*

*Received 1 November 2022; Revised 25 November 2022; Accepted 30 November 2022;
Published Online 22 March 2023*

Abstract

This study set 3 research objectives: (1) to study and analyze the competence of entrepreneurs in the auto parts manufacturing sector. Auto parts manufacturing industry, (2) to study the success that affects the performance of entrepreneurs in the auto parts manufacturing sector, and (3) to study the feasibility of developing the competence of entrepreneurs in the auto parts manufacturing sector. The auto parts manufacturing industry uses a qualitative research methodology from the sample group of key informants. There are four groups: owners, entrepreneurs, executives, academics, and those involved in developing the competence of entrepreneurs in the auto parts manufacturing industry. in industrial area Samut Prakan Province. A total of 18 people were sampled.

The results of the research revealed that the model for developing the competency of entrepreneurs in the automotive parts manufacturing sector in the present era is a four-core competency approach consisting of (1) manufacturer competency, (2) production process competency, (3) personnel competency; and (4) marketing and communication competency.

Keywords: *Model; Performance Development; Operator; Industrial Sector; Auto Parts Manufacturer*

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ (2) เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ และ (3) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลักมี 4 กลุ่ม คือ กลุ่มเจ้าของผู้ประกอบการ ผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ รวมกลุ่มตัวอย่าง 18 คน

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในยุคนับปัจจุบัน คือ รูปแบบแนวทาง 4 สมรรถนะภารกิจหลัก ประกอบด้วย (1) สมรรถนะด้านผู้ผลิต (2) สมรรถนะด้านกระบวนการผลิต (3) สมรรถนะด้านบุคลากร และ (4) สมรรถนะด้านการตลาดและการสื่อสาร

คำสำคัญ: รูปแบบ; การพัฒนาสมรรถนะ; ผู้ประกอบการ; ภาคอุตสาหกรรม; ผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์

1. บทนำ

อุตสาหกรรมยานยนต์และผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์จัดได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมในระดับต้น ๆ ของไทย และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทย อุตสาหกรรมด้านนี้นับวันจะมีความสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจไทย เนื่องจากทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น และสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนช่วยสร้างรายได้ให้กับอุตสาหกรรมอื่น ๆ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นอย่างมาก อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ประเทศไทย ต้องประสบปัญหาด้านแรงงานมีการศึกษาไม่ตรงต่อสายงานผลิตเข้าสู่ระบบมากขึ้น จากกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังแรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ โดยประเทศไทย มีนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านนี้อย่างต่อเนื่อง

โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 จากการนำชิ้นส่วนยานยนต์ประเภท Complete Knock Down จากยุโรปและญี่ปุ่นเข้ามาประกอบเป็นรถยนต์ในปี พ.ศ. 2514 และหลังจากนั้นรัฐบาลไทยได้มีนโยบายส่งเสริมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ให้มีการผลิตขึ้นภายในประเทศ เพื่อต้องการทดแทนการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์เข้ามาจากต่างประเทศ จากแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย (พ.ศ. 2555-2574) ทางรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญและส่งเสริมกับอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นอันดับต้น ๆ ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จนประเทศไทยได้รับการยอมรับในด้านการผลิตยานยนต์จากบริษัทเจ้าของค่ายยานยนต์ทั้งในเอเชีย ยุโรป และอเมริกา โดยให้ประเทศไทยเป็นประเทศฐานการผลิตยานยนต์ที่มีคุณภาพ ผลิตจำหน่ายในประเทศและส่งขายต่างประเทศ จนปัจจุบันประเทศไทย กลายเป็นฐานการผลิตยานยนต์ที่สำคัญของภูมิภาคอาเซียน และเป็นประเทศฐานการผลิตรถปิกอัพ ไม่เกิน 1 ตันเป็นอันดับ 1 ของโลก เพื่อรักษาศักยภาพในการแข่งขันและสร้างจุดยืนในการผลิต (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555)

ประเทศไทยผลิตรถยนต์เป็นลำดับที่ 13 ของโลก สร้างมูลค่าการส่งออกมากกว่า 9.2 แสนล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 12 ของทั้งหมด ตลาดรถยนต์ในประเทศ ปี พ.ศ. 2560 มียอดรวมทั้งสิ้น 813,579 คัน (สถาบันยานยนต์ ศูนย์สารสนเทศยานยนต์, 2561) แต่เนื่องจากปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ซื้อเป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น การมุ่งเน้นไปสู่การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในทุกระบบ ทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันลดลงและในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามทิศทางนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ที่เน้นให้มีการใช้นวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนมากขึ้นโดยให้อุตสาหกรรมยานยนต์นำร่องในการสร้างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาดโลก ทำให้สินค้ายานยนต์แบบเดิม จะไม่ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงนี้จึงต้องมีการพัฒนาให้เป็นยานยนต์ที่มีการออกแบบและคิดค้นใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้เปรียบในการแข่งขันได้กับคู่แข่งเดิมและคู่แข่งรายใหม่ในตลาดโลกเสรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาบันยานยนต์ ศูนย์สารสนเทศยานยนต์, 2561, น. 1-3)

ปัจจุบันอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนจะมีการส่งออกไปยังต่างประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะต้องเผชิญกับประเทศคู่แข่ง เช่น จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย อินโดนีเซียและแอฟริกาใต้ เป็นต้น (สุนทร บุญจันทร์, 2560) รวมทั้งจากการที่อุตสาหกรรมยานยนต์โลกมุ่งไปสู่ยุคความเป็นอัจฉริยะด้วยการใช้ชิ้นส่วนจากนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล อิเล็กทรอนิกส์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตในการสื่อสารหรือควบคุมการทำงานของรถยนต์และใช้เครื่องยนต์จากพลังงานไฟฟ้าได้แก่ รถยนต์ไฟฟ้า BEV (Battery Electric Vehicles: BEV) และรถยนต์ปลั๊กอินไฮบริด (Plug-in Hybrid Electric Vehicles: PHEV) ที่ผสมระหว่างระบบขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าจากแบตเตอรี่และระบบที่ใช้ใช้น้ำมัน ทั้งยังเสียปลั๊กชาร์จไฟจากภายนอกได้ (สมาคมวิศวกรรมยานยนต์ไทย, 2560, น. 1-3) ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนไทยต้องสร้างผลิตภัณฑ์ไปตามแนวทางนั้นเพราะจะช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้เพิ่มขึ้นได้ (ศูนย์กสิกรไทย, 2556, น. 1-6)

แต่ปัญหาสำคัญ คือ ตลาดรถยนต์ไฟฟ้า หรือการผลิตยานยนต์ที่ใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงยังไม่มีการลงทุนเพิ่มในสายการประกอบรถยนต์เพราะส่วนใหญ่ยังเป็นการนำเข้ามาเพื่อรองรับกับความต้องการของลูกค้าเท่านั้น หากประเทศไทยจะมุ่งหน้าผลิตรถยนต์เพื่อส่งออกเป็นหลัก จึงไม่อาจเลี่ยงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกเช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัลเพื่อความสะดวกรวดสบาย และความบันเทิงบนหน้าจอสัมผัสที่เชื่อมต่อบรรยากาศอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น หรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกจากความเป็นยานยนต์ยุคใหม่เพื่อตรวจวัดจับสัญญาณต่าง ๆ ที่ จะถูกนำไปใช้ในการขับเคลื่อนอัตโนมัติแบบไร้คนขับ หรือเพื่อวัดสุขภาพและความพร้อมของผู้ขับขี่ เป็นต้น (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2561)

อุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทย ที่ถือว่าเป็นอันดับที่ 1 ในอาเซียนเพราะมีบริษัทค่ายยานยนต์จากทั่วโลก ได้เข้ามาลงทุนตั้งโรงงานประกอบยานยนต์เป็นจำนวนมาก ทำให้การผลิตมีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้รัฐบาลไทย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ ด้วยการกำหนด VISION ไว้ว่า “ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ในเอเชีย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศและมีอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ที่มีความแข็งแกร่ง” โดยกลยุทธ์หลัก คือ การสร้างสภาวะแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและบรรลุ VISION ของอุตสาหกรรมยานยนต์ขยายตัวเพิ่มขึ้นได้อย่างก้าวกระโดด (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2561)

จากสถานการณ์ดังกล่าวประเทศไทยก็มีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก เช่นเดียวกัน โดยกำหนดนโยบายในการพัฒนาประเทศไทยคือ ไทยแลนด์ 4.0 ที่ระบุอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 และยังคงอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นแผนพัฒนา 5 ปีแรก ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของชาติ ไทยแลนด์ 4.0 ที่เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยแผนพัฒนานี้มีเป้าหมายที่จะใช้นวัตกรรมเศรษฐกิจดิจิทัล และอุตสาหกรรมอัจฉริยะขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยด้านการผลิตจะมีการนำระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติและหุ่นยนต์อัจฉริยะเข้ามาใช้ในระบบการผลิต (Industrial Automation) ทางด้านการสื่อสารจะเกิดสังคมดิจิทัล หรือยูคอนเตอร์เน็ตที่เชื่อมต่อกับสรรพสิ่งเข้าด้วยกัน (Internet of Thing) ด้านแรงงานเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และมีทักษะสูง (Smart Employee) โดยทักษะแรงงานเป้าหมายใหม่ในแผนพัฒนาแรงงาน 4 ระยะ ตามแผนพัฒนาแรงงานของประเทศ คือ (1) Productive Manpower คือ เป็นแรงงานที่มีประสิทธิภาพมีทักษะที่หลากหลาย (Multi-Skilled) ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) เป็นมาตรฐานสากลและพร้อมที่จะรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (2) แรงงานที่มีนวัตกรรม หรือ Innovative Workforce เพื่อให้แรงงานมีผลิตภาพที่สูงขึ้นสอดคล้องกับรูปแบบของอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงให้สอดคล้องกับโครงสร้างประเทศไทย 4.0 (3) แรงงานที่มีความคิดสร้างสรรค์หรือ Creative Workforce มีทักษะในการค้นคว้าและวิจัย (Research & Development) ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่การทำงานและ (4) “Brainpower” แรงงานที่มีทักษะสูง มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับธุรกิจอุตสาหกรรมของไทยได้ (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, 2559)

นอกจากกลุ่มทักษะของแรงงานที่เป็นเป้าหมายตามแผนพัฒนาแรงงานของชาติแล้ว ทรัพยากรมนุษย์ยังจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการในยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลนี้คือ (1) การสนับสนุนและเป็นสมาชิกที่ดีในองค์กร (2) มีความมุ่งมั่นเรียนรู้ที่จะพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง (3) มีความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ (4) สามารถ

ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ (5) ทำงานเป็นทีม (6) สามารถแบ่งปันข้อมูล (วาสนา ศรีอิศรลาภ และจิราวรรณ คงคล้าย, 2559) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้ จึงทำให้เกิดการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอันเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยสามารถหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) และก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงได้

ปัจจุบันผู้ประกอบการผลิตยานยนต์ของไทยกำลังถูกท้าทาย โดยเฉพาะผลกระทบจากการเข้ามาของเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าที่จะ Disrupt อุตสาหกรรมยานยนต์ใช้น้ำมันที่ไทยมีความชำนาญ ซึ่งหากตลาดรถยนต์ไฟฟ้าได้รับความนิยมอย่างที่คาดและตลาดรถยนต์ใช้น้ำมันถูกลดบทบาทลง จะทำให้อุตสาหกรรมรถยนต์ไทยได้รับผลกระทบโดยตรง ทั้งตลาดรถยนต์และตลาดชิ้นส่วนและส่วนประกอบชิ้นส่วนประกอบรถยนต์ (Original Equipment Manufacturer) และชิ้นส่วนทดแทน/ชิ้นส่วนซ่อมแซม (Replacement Equipment Manufacturing: REM) เนื่องจากรถยนต์ไฟฟ้าจำเป็นต้องอาศัยชิ้นส่วนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มี ความซับซ้อนและใช้เทคโนโลยีขั้นสูงกว่าชิ้นส่วนเครื่องยนต์สันดาปภายใน (Internal Combustion Engine: ICE) ที่ไทยมีความชำนาญและดำเนินการผลิตอยู่ ทั้งยังใช้จำนวนชิ้นส่วนประกอบน้อยกว่าเครื่องยนต์สันดาปภายในและถนอมอายุการใช้งานมากกว่าอีกด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยานยนต์สั้นลงเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์และผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ จำเป็นต้องเพิ่มมีการศักยภาพในการแข่งขันด้วยการพัฒนาเทคโนโลยี พัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อสู่ความสำเร็จต่อไปได้ปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมยานยนต์สถานประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณภาพของบุคลากร โดยเฉพาะในระดับของวิศวกร และช่างเทคนิค ที่ขาดความรู้ และทักษะการทำงาน รวมถึงทัศนคติและความอดทนต่อการทำงานด้วย ส่วนระดับหัวหน้างาน และผู้จัดการนั้นสามารถปฏิบัติงานได้ดีในส่วนที่มอบหมายไว้ แต่ยังขาดความมุ่งมั่นในเรื่องการปรับปรุงการทำงาน หรือด้านการนำเสนอข้อแนะนำด้านการปรับปรุงผลิตภัณฑ์เพื่อการลดต้นทุน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการยกระดับองค์กรสู่สากล จึงนับเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ศักยภาพในการแข่งขันที่ลดต่ำลง ยังไม่รวมถึงปัญหาของบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ส่วนใหญ่ ทางด้านทัศนคติในการทำงานและที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ภาษาในการสื่อสาร ทักษะการบริหารงาน เช่น การวางระบบงานคุณภาพ การเป็นหัวหน้างานด้านการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการผลิต (สถาบันยานยนต์, 2553)

จากสภาพแวดล้อมจากการชะลอการเติบโตของเศรษฐกิจการค้าโลก จากสถานการณ์สงครามการค้าระหว่างจีน-สหรัฐฯ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจทั่วโลกชะลอตัว ทำให้ความต้องการและยอดคำสั่งซื้อรถยนต์ลดลงตามไปด้วย ยังมีความเสี่ยง ที่สหรัฐอเมริกาจะขึ้นภาษีนำเข้าสินค้ายานยนต์และชิ้นส่วน ซึ่งจะทำให้การส่งออกยานยนต์และชิ้นส่วนจากประเทศไทยไปยังสหรัฐอเมริกาได้รับผลกระทบ รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ไม่อาจคาดการณ์ได้อย่างเช่นในช่วงปลายปี พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมารถยนต์ไทยต้องประสบกับปัญหาน้ำท่วมครั้งใหญ่ที่ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะในส่วนของภาคการผลิต จากปัญหาโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์และโรงงานประกอบรถยนต์ที่ได้รับความเสียหาย ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม จนทำให้ต้องมีการหยุดดำเนินการผลิตหรือลดกำลังการผลิตลงเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งอันเนื่องมาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมรถยนต์เกือบทั้งระบบจากปัญหาดังกล่าว และปัจจุบันยังมีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในประเทศจีน ที่สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีน และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลกไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทย ต้องประสบกับทิศทางที่หดตัวลง ส่งผลให้ผู้ประกอบการประสบปัญหายอดขายสินค้าส่งออกลดลงส่งผลให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในประเทศไทยจำเป็นต้องปรับตัว และพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับเทคโนโลยี และความ

ต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลก ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยการเพิ่มสมรรถนะ ทั้งแรงงาน และเครื่องจักรในกระบวนการผลิต มุ่งเน้นการวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าที่ผลิตในประเทศให้มากที่สุด (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2561)

สมรรถนะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม คือ ศักยภาพในการพัฒนากิจการ หรืออุตสาหกรรมให้สู่ระดับสากล ได้ จากสภาพความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นที่ผู้วิจัยได้นำเสนอมาแล้วนั้น จึงเป็นมูลเหตุให้ผู้วิจัย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมยานยนต์และผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์ ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงาน การกระจายรายได้ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสูง และมีแนวโน้มการเติบโตอย่างชัดเจน ผู้วิจัยมีความสนใจทำการศึกษาเรื่อง เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์” ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาถึงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์ เฉพาะในเขตพื้นที่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนรถยนต์เฉพาะผู้ประกอบการอยู่ในพื้นที่อุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ เท่านั้น

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะพื้นที่ ที่อยู่ในเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการเนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญ จากการมีนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่ง และเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทั้งทางน้ำและทางอากาศ จึงนับเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากที่สุดแห่งหนึ่ง ในประเทศ ซึ่งข้อมูลจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2564 พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแยกตามขนาดเงินลงทุนและแรงงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 6,814 แห่ง โรงงานทั้ง 6,814 แห่ง อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเพียง 630 แห่งที่เหลือเป็นโรงงานนอกนิคมอุตสาหกรรม โดยอยู่ในอำเภอเมืองมากที่สุด 2,043 แห่ง รองลงมาคืออำเภอบางพลีจำนวน 1,931 แห่ง อันดับสามคืออำเภอบางพระประแดงจำนวน 925 แห่ง ทั้งนี้พื้นที่นอกนิคมอุตสาหกรรมรวมทั้งจังหวัดมีจำนวน 1,004.092 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่โรงงาน 1,061.099 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 105.68% และมีพื้นที่อาคารโรงงาน 481.320 ตารางกิโลเมตรหรือ 47.94% (ไทยพับลิก้า, 2564)

2. คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์ เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์ ประกอบด้วยอะไรบ้าง
3. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์ จะเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์
2. เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์ และ
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนรถยนต์

4. การดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีวิทยาแบบสร้างทฤษฎีจากข้อมูล (Grounded Theory Approach) มาประยุกต์ใช้ด้วย เพื่อทำความเข้าใจในปรากฏการณ์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์ อำนาจ ความรู้ และการก่อรูปของคนในปรากฏการณ์ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่ศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยจะสร้างสมมติฐาน และคำอธิบายเชิงทฤษฎีของตนขึ้นมาจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาสำหรับการศึกษาวิจัยโดยตรง (ชาย โภธิสิตา, 2556, น. 170) ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบ Case Study หรือการศึกษาแบบกรณีศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในจังหวัดสมุทรปราการ เท่านั้น เป็นการวิจัยคุณภาพที่มีแบบแผนการศึกษาแบบกรณีศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลที่เน้นปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ (One Phenomenon) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกที่จะศึกษาในเชิงลึกโดยไม่คำนึงถึงจำนวนของสถานที่หรือแหล่ง (Sites) ผู้มีส่วนร่วม (Participants) เอกสาร (Documents) ของหนึ่งเดียวที่จะศึกษา Jaeger (1997) และ McMillan (2000) เป็นกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับกรณีที่เราต้องการศึกษาและแสดงถึงผลของการเรียนรู้ในกรณีนั้น (Product of learning) คำว่า "Case" ว่า หมายถึง สิ่งที่เราต้องการศึกษาโดยจะต้องได้รับการศึกษาอย่างใกล้ชิดใน Case นั้น เป็นระบบที่ซับซ้อน (Complexity) มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Dynamic) และภายในระบบนั้นจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะเฉพาะตัว (Characteristic) ภาพรวม (Totality) และขอบเขต (Boundaries) (Stake, 1988) เป็นการศึกษาที่ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีการพื้นฐานของการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวม 18 คน แบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้ คือ

กลุ่มที่ 1: กลุ่มสถานประกอบการที่ประกอบด้วย เจ้าของบริษัทที่เป็นคนไทย, ผู้บริหารระดับสูง, ผู้บริหารระดับกลาง และผู้บริหารระดับต้น ของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มที่ 2: เจ้าหน้าที่ระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐ เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม ผู้บริหารสมาคม สถาบันที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์จำนวน 4 คน และ

กลุ่มที่ 3: นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ จำนวน 4 คน

ขอบเขตการศึกษาวิจัย เป็นการศึกษาระดับผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ที่อยู่ในเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการเนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้ระยะเวลาการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนมีนาคม 2565 - กันยายน 2565

5. ผลการวิจัย

อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในพื้นที่อุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ ได้มีการขยายการลงทุน และมุ่งพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนสามารถผลิตชิ้นส่วนให้มีความหลากหลาย ตลอดจนมีคุณภาพและมาตรฐานการผลิตอยู่ในระดับที่ผู้ผลิตรถยนต์และรถจักรยานยนต์ระดับโลกยอมรับ ทำให้สามารถส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้น โดยทั่วไปผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์จะมีตลาดในการจัดจำหน่ายชิ้นส่วน อยู่ 2 ตลาด

หลัก ได้แก่ (1) ตลาดชิ้นส่วนเพื่อนำไปใช้ประกอบยานยนต์ (Original Equipment Market: OEM) โดยผู้ผลิตต้องผลิตชิ้นส่วนยานยนต์เพื่อนำให้กับรถยนต์และจักรยานยนต์รุ่นใหม่ ๆ สำหรับค่ายานยนต์ที่เข้ามาตั้งฐานการผลิตในไทยเพื่อประกอบยานยนต์ส่งออกและจำหน่ายในประเทศ ทั้งนี้ ความต้องการใช้ชิ้นส่วนยานยนต์ในกลุ่มนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิตรถยนต์และรถจักรยานยนต์ และ (2) ตลาดชิ้นส่วนทดแทน หรืออะไหล่ทดแทน (Replacement Equipment Market: REM) เป็นตลาดชิ้นส่วนอะไหล่เพื่อการทดแทนชิ้นส่วนเดิมที่เสีย หรือสึกหรอตามสภาพการใช้งาน ซึ่งชิ้นส่วนแต่ละชิ้นจะมีอายุการใช้งานที่แตกต่างกัน ผู้ผลิตที่ทำการผลิตเพื่อนำให้กับตลาดทดแทนนี้มีทั้งผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จึงทำให้ชิ้นส่วนที่ผลิตได้นั้น มีคุณภาพที่หลากหลาย ทั้งอะไหล่แท้ อะไหล่ปลอม และอะไหล่เทียม ซึ่งจะทำให้การจัดจำหน่ายให้กับศูนย์บริการอะไหล่ของค่ายานยนต์ต่าง ๆ โดยปกติศูนย์บริการจะมีการจัดเก็บสต็อกอะไหล่ทดแทนไม่มากนัก จะเน้นเก็บเฉพาะอะไหล่ที่ใช้ในการซ่อมยานยนต์บ่อยครั้ง เท่านั้น

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พอสรุปได้ดังนี้

5.1 วิเคราะห์สมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์

รูปแบบสมรรถนะผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ในยุคปัจจุบัน ประกอบด้วยส่วนใหญ่จะประกอบด้วยตัวแปรที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่

1) เงื่อนไขที่สำคัญของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ในยุคปัจจุบันจะมี (1) วิสัยทัศน์ คือสิ่งที่องค์กรมุ่งหวังจะให้หรือเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเป็นการตั้งเป้าหมายในระยะยาว (2) พันธกิจขององค์กร คือวิธีการดำเนินการ หรือเป็นขอบเขตในการดำเนินงานขององค์กร และ (3) เป้าหมายขององค์กร คือ ผลลัพธ์ที่ผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือก หรือกำหนดไว้ หรือต้องการอยากให้เป็น ภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีอยู่ ดังนั้นสิ่งที่องค์กรต้องให้ความสำคัญ คือวิสัยทัศน์ซึ่งเป็นทิศทางของเป้าหมาย ที่ต้องสอดคล้องกับนโยบายในการดำเนินงานเป็นหลัก และทำให้พันธกิจขององค์กรที่แฝงอยู่ในวิธีการดำเนินงาน ซึ่งมีกฎเกณฑ์ และข้อกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้สามารถที่จะแก้ไขปรับปรุงให้มีความยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2) ข้อมูลด้านสมรรถนะขององค์กร จะประกอบด้วย (1) การบริหารและการจัดการองค์กรซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมในโครงสร้างพื้นฐานของการดำเนินงาน (2) กลยุทธ์การแข่งขันที่เป็นวิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ได้แก่ กลยุทธ์ผู้นำทางด้านต้นทุน, กลยุทธ์สร้างความแตกต่าง และกลยุทธ์แบบมุ่งเน้น (3) การวางแผน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการบริหารและการจัดการบุคลากรที่มีอยู่ในองค์กรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างสูงสุด และ (4) ทักษะทางการสื่อสาร เป็นการสร้างความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกันของทุกส่วนงานขององค์กร

5.2 ความสำเร็จที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญและส่งเสริมกับอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นอันดับต้น ๆ ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จนประเทศไทยได้รับการยอมรับในด้านการผลิตยานยนต์จากบริษัทเจ้าของค่ายานยนต์ทั้งในเอเชีย ยุโรป และอเมริกา โดยให้ประเทศไทยเป็นประเทศฐานการผลิตยานยนต์ที่มีคุณภาพ ผลิตจำหน่ายในประเทศและส่งขายต่างประเทศ จนปัจจุบันประเทศไทยกลายเป็นฐานการผลิตยานยนต์ที่สำคัญของภูมิภาคอาเซียน และเป็นประเทศฐานการผลิตรถปิกอัพไม่เกิน 1 ตันเป็นอันดับ 1 ของโลก เพื่อรักษาศักยภาพในการแข่งขันและสร้างจุดยืนในการผลิตผู้ประกอบการในประเทศไทยนั้น จะต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับเทคโนโลยี และความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยการเพิ่มสมรรถนะทั้งแรงงานและเครื่องจักรในกระบวนการ

ผลิต มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าที่ผลิตในประเทศให้มากที่สุด (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2561)

ความสำเร็จ หรือประสิทธิผลของสมรรถนะขององค์กร ในการบริหารในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ได้แก่ (1) ความยั่งยืนขององค์กร โดยองค์กรมุ่งมั่นต่อการดำเนินธุรกิจให้มีความเจริญเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน (2) ความผูกพันของลูกค้า ที่มาจากคุณภาพของสินค้าและการบริการที่มีต่อลูกค้าในระยะยาว (3) ความภักดีของพนักงาน ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในสายงานรับผิดชอบ การให้เกียรติ และการสร้างขวัญกำลังใจให้กับพนักงาน (4) การมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ ด้วยการมีระบบบริหารจัดการที่ได้รับการรับรองจากมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง และ (5) รางวัลความสำเร็จ ที่เกิดจากกระบวนการประเมินผลผลิต การบริการ และกระบวนการทำงานขององค์กร ที่ผ่านตามเกณฑ์การวัดผลจากหน่วยงานภายนอกและความเป็นสากล

ทั้งนี้ องค์ประกอบที่สำคัญของความสำเร็จที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ จะต้องประกอบไปด้วย

1) ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่สามารถสร้างแรงจูงใจหรือการบริหารจัดการให้เกิดการประสานร่วมมือกัน จนกระทั่งนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

2) ด้านการบริหารและจัดการทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารในการมีอิทธิพลต่อผู้อื่นที่สามารถชักจูง หรือโน้มน้าวผู้อื่นให้เกิดความร่วมมือด้วยความเต็มใจ สามารถสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดผลลัพธ์ในทางที่ดีในองค์กร

3) ด้านการสื่อสารปฏิสัมพันธ์ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารและบุคคลในองค์กร ที่มีอิทธิพลต่อกันและกัน เป็นกระบวนการสองทางการรับรู้ทางสังคม การปฏิสัมพันธ์ เป็นกลุ่ม

4) ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การที่องค์กรมีผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยมีความเชื่อหรือแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาตนเองอย่างถูกต้อง ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จและส่งผลต่อสมรรถนะขององค์กรต่อไป

ด้วยสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่มีความซับซ้อนและอ่อนไหวตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการผลิตมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สร้างความท้าทายให้กับอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของไทยมากยิ่งขึ้น รวมถึง สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองรวมถึงนโยบายของภาครัฐที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อความต้องการรถยนต์ภายในประเทศ เมื่อสถานการณ์เป็นเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องพึ่งพาการส่งออกมากขึ้น

5.3 ความเป็นไปได้ของการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์

ยุทธศาสตร์เพื่อความเป็นไปได้ของการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ส่วนใหญ่ของสถานประกอบการ คือ

1) สร้างความเป็นเลิศในด้านเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันจากการพัฒนาเทคโนโลยีและงานวิจัยเพิ่มเติม

2) การพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันจากการยกระดับฝีมือแรงงาน ผู้การมีแรงงานที่มีทักษะฝีมือแรงงานระดับสูง และระดับวิศวกร ตลอดจนบุคลากรในด้านบริหารจัดการ ที่มีความสามารถให้กับอุตสาหกรรมยานยนต์ เพื่อเตรียมรองรับอัตราการขยายตัวและเป้าหมายการเป็นฐานการผลิตยานยนต์ระดับโลก

3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ ด้วยการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้วยการเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ตามแนวโน้มเทคโนโลยียานยนต์ในอนาคตและสภาวะการแข่งขันทางการค้าโลกที่สูงขึ้น โดยเน้นในเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพและผลผลิตภาพในการบริหารการผลิตและเทคโนโลยีในกระบวนการผลิตที่สะอาดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

รูปแบบสมรรถนะ (Competency Modeling) ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งนอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นต่อกระแสความสนใจในเรื่องการพัฒนาสมรรถนะ ยังเป็นการบ่งบอกถึงความต้องการหารูปแบบและแนวทางประยุกต์ใช้รูปแบบสมรรถนะที่เหมาะสมเพื่อสนองตอบนโยบายด้านการบริหารจัดการของฝ่ายบริหารให้เกิดแนวทางที่ชัดเจน และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สมรรถนะ (Competency) จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม เพราะเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของบุคคล และองค์กรได้เป็นอย่างดี

อีกทั้งประเทศไทยมีแรงงานฝีมือเป็นที่ยอมรับในการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนจากต่างประเทศ จึงต้องการการส่งเสริมสร้างสมรรถนะให้ผู้ประกอบการ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในประเทศออกสู่ตลาดสากลและแข่งขันได้มากขึ้นซึ่งจะเป็นการช่วยสนับสนุนให้สถานประกอบการของคนไทยมีการบูรณาการในการสร้างความเติบโตของแรงงานในด้านการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น เช่น ด้านการพัฒนาฝึกอบรมทักษะความรู้การทำงานเพิ่มสูงขึ้น และสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ผู้แรงงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างสมรรถนะหลักในสถานประกอบการ สำหรับรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมด้านนี้ในอนาคต ซึ่งเป็นเรื่องอย่างเร่งด่วนที่ผู้ประกอบการจะต้องพัฒนาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มสู่สถานประกอบการ อันจะส่งผลให้เกิดรายได้เข้าสู่ประเทศเพิ่มมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ พบว่า มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge) ด้านทักษะของผู้ประกอบการ (Skill) และด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Attitude) สอดคล้องกับแนวคิดของ McClelland (1973) และแนวคิดของ Lans, Blok, and Wesselink (2014) กล่าวว่า สมรรถนะบุคคลตามเกิดจากองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ คือ (1) ทักษะ (Skill) (2) ความรู้ (Knowledge) (3) ทศนคติค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-Concept) (4) บุคลิกประจำตัวบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น เช่น เป็นคนที่น่าเชื่อถือไว้วางใจได้มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ และ (5) แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (Motive) ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ มีดังนี้

6.1 ด้านความรู้ของผู้ประกอบการ

ด้านความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 7 องค์ประกอบ คือ (1) ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ สร้างโอกาสในการขยายเครือข่าย เลือกสรรเทคโนโลยีเกี่ยวกับยานยนต์ และจัดสภาพแวดล้อม

องค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล (2) ความรู้การใช้เครื่องมือทางดิจิทัล สร้างเว็บไซต์ให้น่าสนใจ และการเลือกใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยการบริหารจัดการ (3) ความรู้ในแบบมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบดิจิทัล นวัตกรรม รวมถึงข้อมูล การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่ (4) ความรู้การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัลและการรับชำระเงินออนไลน์ (5) ความรู้การคิดสรร และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัล และความตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล (6) ความรู้ในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอก และการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และ (7) ความรู้ในข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม และความเข้าใจในกระบวนการติดตามงาน ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล

ความรู้และทักษะของผู้ประกอบการ นั้น ส่งผลให้เกิดผลกระทบเชิงบวกที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำความรู้ และทักษะต่าง ๆ เพื่อเป็นพัฒนาวัตกรรมการใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัล ทำให้ผู้ประกอบการต้องได้มีการเรียนรู้อย่างเพิ่มเติมในการใช้ประโยชน์จากสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด (Phelan & Sharpley, 2012; Teece, 2012) ในความเป็นจริงผู้ประกอบการต้องการทักษะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถเฉพาะสำหรับการจัดการองค์กร การค้นพบนี้ยังเผยให้เห็นถึงผลในเชิงบวกของทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาจำนวนมาก (Mitchellmore & Rowley, 2010)

6.2 ด้านทักษะของผู้ประกอบการ

ด้านทักษะของผู้ประกอบการ (Skill) ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า การใช้ระบบจัดซื้อจัดหาทางอิเล็กทรอนิกส์การใช้ Social Media และการส่งเสริมผลิตภัณฑ์พนักงานให้สร้างนวัตกรรมใหม่
- 2) ทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัล และการดำเนินการตามข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายธุรกรรมทางดิจิทัล
- 3) ทักษะการวัดผลกระบวนการ การใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น และ
- 4) ทักษะในการออกแบบและการใช้เครื่องมือจัดการเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า

ซึ่งทักษะของผู้ประกอบการมีความสำคัญอย่างมากในการวิเคราะห์ลักษณะการแข่งขันของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของผู้ประกอบการที่จะสามารถนำไปสู่ความต้องการสร้างนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ (Botha, Vuuren, & Kunene, 2015; Man, Lau, & Snape, 2008) เพื่อให้บรรลุผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการใช้ทักษะด้านโซเชียลมีเดีย สามารถนำไปสู่การมีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญ (Abdullah, Perasna, Noorshella, & Raihani, 2016) แต่การมีความสามารถมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเติบโตของธุรกิจ อีกทั้ง Pepple and Enuoh (2020) แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในความสามารถหลักของผู้ประกอบการลักษณะส่วนบุคคลและทักษะของผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ

6.3 ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ

ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Attitude) ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) มีความคิดสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีแนวทางการจัดการธุรกิจที่หลากหลายและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับธุรกิจ
- 2) มีความกระตือรือร้นความรู้ใหม่ๆแสวงหาวิธีแก้ปัญหา และมีแนวทางการสร้างความร่วมมือในตลาดกลางออนไลน์
- 3) กล้าตัดสินใจกระตือรือร้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศและมีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
- 4) มีความรับผิดชอบ และขยันหมั่นเพียรทุ่มเทให้กับงาน
- 5) มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ด้านเจตคติการเป็นผู้ประกอบการ มีความสอดคล้องกับ Kuratko and Hodgetts (2007) กล่าวว่า การเป็นผู้ประกอบการเป็นกระบวนการพลวัตของการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงและการสร้างสรรค์ซึ่งจำเป็นต้องใช้พลังงานและความกระตือรือร้นเพื่อนำแนวความคิดใหม่ไปสู่การปฏิบัติและการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความเต็มใจที่จะยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในแง่ของ เวลา เงินลงทุน หรืออาชีพ ความสามารถในการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ทักษะที่สร้างสรรค์ในการจัดทรัพยากรมาใช้อย่างเหมาะสม ทักษะในการสร้างแผนงานธุรกิจที่ดีสิ่งเหล่านี้สามารถทำได้ผ่านการฝึกอบรม การเรียนรู้ทักษะใหม่ ทศนคติ และการแสวงหาข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ การมีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมด้วยทำให้เป็นอีกหนึ่งคุณสมบัติสำคัญอันหนึ่งที่ตระหนักถึงการผลิตสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Photchanachan, Uppapong, Atchavanan, Mangkang, and Kanwivat (2020) ที่ศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการเพื่อสังคม ที่แสดงให้เห็นไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมธุรกิจยานยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์ หรือผู้ประกอบการเพื่อสังคมต่างๆ ก็มีเป้าหมายในการทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ เช่นเดียวกัน

โลกยุคปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งแนวทางล่าสุดคือ การมุ่งเน้นไปสู่การใช้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรามากขึ้น หลายอุตสาหกรรมของไทยจึงมุ่งไปสู่การพัฒนาในทิศทางนั้น สอดรับกับทิศทางนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล ที่เน้นให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยใช้นวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนมากขึ้น ซึ่งอุตสาหกรรมยานยนต์นับว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมนำร่องของไทย และเมื่อประกอบกับแนวโน้มความต้องการสินค้า ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโลกด้วยแล้วทำให้การผลิตยานยนต์แบบเดิม ๆ อาจไม่สามารถตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทย จึงต้องมีการพัฒนาขึ้นเป็นยานยนต์สมัยใหม่ที่ต้องการการออกแบบและคิดค้น โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ขั้นสูงสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้เปรียบในการแข่งขัน ให้แก่อุตสาหกรรมยานยนต์ และชิ้นส่วนไทย จึงจำเป็นที่ผู้ประกอบการ SMEs จะต้องมีการปรับตัว โดยเฉพาะการเร่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ สามารถตอบรับกับทิศทางดังกล่าว รวมถึงเพื่อให้สามารถแข่งขันได้กับทั้งคู่แข่งเดิมในประเทศและคู่แข่งรายใหม่ ที่เข้ามาลงทุนในไทย หรือคู่แข่งที่อยู่ในต่างประเทศในยุคที่ตลาดเปิดเสรีอย่างเช่นในปัจจุบัน

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ปัจจุบันผู้ประกอบการผลิตยานยนต์ของไทยกำลังถูกท้าทาย โดยเฉพาะผลกระทบจากการเข้ามาของเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าที่จะส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในปัจจุบันอย่างไร และต้องรับมืออย่างไรให้อยู่รอดในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ใช้น้ำมัน ซึ่งหากตลาดรถยนต์ไฟฟ้าได้รับความนิยมอย่างที่คาด และตลาดรถยนต์ใช้น้ำมันถูก

ลดบทบาทลง จะทำให้ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไทยได้รับผลกระทบโดยตรง ทั้งตลาดรถยนต์และตลาดชิ้นส่วนและส่วนประกอบชิ้นส่วนประกอบรถยนต์ (Original Equipment Manufacturer) และชิ้นส่วนทดแทน/ชิ้นส่วนซ่อมแซม (Replacement Equipment Manufacturing: REM) เนื่องจากรถยนต์ไฟฟ้าจำเป็นต้องอาศัยชิ้นส่วนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีความซับซ้อนและใช้เทคโนโลยีขั้นสูงกว่าชิ้นส่วนเครื่องยนต์สันดาปภายใน (Internal Combustion Engine: ICE) ที่ไทยมีความชำนาญและดำเนินการผลิตอยู่ ทั้งยังใช้จำนวนชิ้นส่วนประกอบน้อยกว่าเครื่องยนต์สันดาปภายในและถนอมอายุการใช้งานมากกว่าอีกด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยานยนต์ลดลงเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน จำเป็นต้องเพิ่มมีการศักยภาพในการแข่งขันด้วยการพัฒนาเทคโนโลยี พัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อสู่ความสำเร็จต่อไปได้

ปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมยานยนต์สถานประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณภาพของบุคลากร โดยเฉพาะในระดับของวิศวกร และช่างเทคนิค ที่ขาดความรู้และทักษะการทำงาน รวมถึงทัศนคติและความอดทนต่อการทำงานด้วย ส่วนระดับหัวหน้างานและผู้จัดการนั้นสามารถปฏิบัติงานได้ดีในส่วนที่มอบหมายไว้ แต่ยังคงขาดความมุ่งมั่นในเรื่องการปรับปรุงการทำงาน หรือด้านการนำเสนอข้อแนะนำด้านการปรับปรุงผลิตภัณฑ์เพื่อการลดต้นทุน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการยกระดับองค์กรสู่สากล จึงนับเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ศักยภาพในการแข่งขันต่ำลง ยังไม่รวมถึงปัญหาของบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ส่วนใหญ่ ทางด้านทัศนคติในการทำงาน และที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ภาษาในการสื่อสาร ทักษะการบริหารงาน เช่น การวางระบบงานคุณภาพ การเป็นหัวหน้างานด้านการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการผลิต

จากสภาพแวดล้อมจากการชะลอการเติบโตของเศรษฐกิจการค้าโลก จากสถานการณ์สงครามการค้าระหว่างจีน-สหรัฐฯ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจทั่วโลกชะลอตัว ทำให้ความต้องการและยอดคำสั่งซื้อรถยนต์ลดลงตามไปด้วย ยังมีความเสี่ยง ที่สหรัฐอเมริกาจะขึ้นภาษีนำเข้าสินค้ายานยนต์และชิ้นส่วน ซึ่งจะทำการส่งออกยานยนต์และชิ้นส่วนจากประเทศไทยไปยังสหรัฐอเมริกาได้รับผลกระทบ และปัจจุบันยังมีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในประเทศจีน ที่สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีน และส่งผลกระทบออกมาสู่เศรษฐกิจทั่วโลกไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทย ต้องประสบกับทิศทางที่หดตัวลง ส่งผลให้ผู้ประกอบการประสบปัญหายอดสินค้าส่งออกลดลง

ภาคยานยนต์ในอนาคต เป็นตลาดที่มีวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว แม้ว่าภาคยานยนต์ที่มีอยู่ในปัจจุบันจะมีแนวโน้มการเจริญเติบโตต่ำก็ตาม แต่ก็ยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีการคาดการณ์ว่าจะขยายตัวในอนาคต “ยานยนต์ในอนาคต” คือยานยนต์ที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ “ความเสถียรที่ดีที่สุด” และ “เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” ท่ามกลางยานยนต์ในอนาคต รถยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือมีการพัฒนาเพื่อให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาระบบด้านพลังงานเชื้อเพลิง จะถูกจัดอยู่ในประเภท “รถยนต์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” หรือ “Eco-Friendly cars” โดยรถยนต์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสามารถจำแนกได้เป็น รถยนต์ไฟฟ้าไฮบริด (Hybrid Electronic Vehicles หรือ HEVs) รถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicles หรือ BEVs) และรถยนต์ไฮโดรเจน (Fuel Cell Electronic Vehicles หรือ PCEVs) ยานยนต์ที่ผ่านการพัฒนาความเสถียรผ่านเทคโนโลยีแล้ว อาทิ การให้ข้อมูลหรือการสื่อสาร การบังคับอัตโนมัติ และวิทยาศาสตร์การรู้คิด จะถูกจัดอยู่ในประเภทรถยนต์ไร้คนขับ ซึ่งได้ขยายไปถึง เทเลเมติกส์, ITS, รถยนต์ที่เชื่อมต่อกัน และยานพาหนะไร้คนขับภาคยานยนต์ในอนาคต ถูกคาดการณ์ว่าจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว แม้แนวโน้มการเจริญเติบโตของภาคยานยนต์ที่มีอยู่ จะขึ้นอยู่กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และการเปลี่ยนแปลงตัวอย่างของอุตสาหกรรม

จากการศึกษาวิจัยขอนำเสนอรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อให้เหมาะสมในยุคปัจจุบัน ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการกลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์ ในยุคปัจจุบัน ดังแสดงเป็นภาพประกอบที่ 1 รูปแบบ 4P การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์

รูปที่ 1 รูปแบบ 4P การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์
ที่มา: จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย

จากรูปที่ 1 ตัวแบบ 4P การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์นั้น ควร มีแนวทางหลักการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการ 4 ภารกิจหลัก ดังนี้คือ

1. สมรรถนะด้านผู้ผลิต (Product)

ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ต้องมีความรู้ว่าจะอะไรเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ ต้องทราบว่าผลิตภัณฑ์นั้นผลิตมาจากอะไร มีคุณสมบัติอย่างไร รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตมีอยู่ รวมถึงต้องรู้จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ว่าสินค้าที่ผลิตมามีอะไรเด่นเป็นพิเศษกว่าสินค้าอื่นเพื่อดึงดูดและสามารถสนองความพึงพอใจความจำเป็นและความต้องการตลาดได้

2. สมรรถนะด้านกระบวนการผลิต (Process)

ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจกระบวนการผลิตด้วย ที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ อันได้แก่

ปัจจัยนำเข้า (Input) คือ ทรัพยากรของที่ใช้ผลิตทั้งที่เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน (Tangible Assets) เช่น วัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) เช่น แรงงาน ระบบการจัดการ ขาวสาร ทรัพยากรที่ใช้จะต้องมีคุณสมบัติและประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ เพื่อให้สินค้าสำเร็จรูปสามารถแข่งขันทางด้านราคาได้ในท้องตลาด

กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process) เป็นขั้นตอนที่ทำให้ปัจจัยนำเข้าที่ผ่านเข้ามามีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ดังเช่น

รูปลักษณะ (Physical) โดย การผ่านกระบวนการผลิตในโรงงาน

สถานที่ (Location) โดย การขนส่ง การเก็บเข้าคลังสินค้า
 การแลกเปลี่ยน (Exchange) โดย การค้าปลีก การค้าส่ง
 การให้ข้อมูล (Informational) โดย การติดต่อสื่อสาร

ผลผลิต (Output) เป็นผลได้จากกระบวนการผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่าปัจจัยนำเข้าที่รวมกันอันเนื่องมาจาก
 ที่ได้ผ่านกระบวนการแปลงสภาพ ผลผลิตแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สินค้า (Goods) และบริการ (Service)

3. สมรรถนะด้านบุคลากร (People)

บุคลากรภาคอุตสาหกรรม เป็นปัจจัยสำคัญต่อการประกอบธุรกิจที่ช่วยผลักดันให้การประกอบธุรกิจดำเนิน
 ต่อไปได้ในทุกสภาวะการณ์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมให้มีศักยภาพเพียง
 พอที่จะปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมเป้าหมาย และมีบุคลากรแรกเข้าสู่อุตสาหกรรมที่มีความพร้อมทางด้านทักษะ สามารถ
 ตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้เกิดศักยภาพในการผลิตและการออกแบบที่เพิ่มขึ้น
 ซึ่งจะทำให้การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวบรรลุผลตามนโยบายที่วางไว้

4. สมรรถนะด้านการตลาดและการสื่อสาร (Platform)

การทำการตลาดยุคใหม่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ต้องให้ความสำคัญในการสร้างแบ
 รนด์มากขึ้น โดยมุ่งสร้างความจงรักภักดีต่อแบรนด์สินค้าผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับ
 ด้านการตลาดและสื่อสารที่ทันสมัยมีการทำธุรกรรมผ่าน Digital Platform มากมาย โดยอาจจะต้องมีการร่วมกันคิดและ
 วางแผนร่วมกันผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของผู้ประกอบการ ร่วมกับสมาคมผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ไทย (TAPMA)
 ร่วมกันผลักดันการทำ Auto-parts platform เพื่อสนับสนุนด้านการตลาดทั้งชิ้นส่วนในประเทศและส่งออก รวมไปถึงการ
 ทำธุรกรรมกับทางภาครัฐผ่าน NSW (National Single Window) ในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจาก ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (2566-2570) มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านที่จะ
 เกิดขึ้นในระยะ 5 ปีโดยหนึ่งในหมุดหมาย คือ การผลักดันอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่อย่างเต็มที่
 พร้อมกับที่มีการผลิตชิ้นส่วนหลักและปรับเปลี่ยนฐานการผลิตยานยนต์สันดาปภายในให้เป็นรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วย
 มอเตอร์ไฟฟ้าได้ด้วย

1) ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ของแนวคิด อุตสาหกรรม 4.0
 ของประเทศไทย

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบถึงความเหมาะสมของสมรรถนะผู้บริหาร ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์
 ของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ เกี่ยวกับความแตกต่างปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกของแต่ละองค์กร เพื่อ
 พัฒนาศักยภาพที่มีคุณภาพ และรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้คงอยู่กับองค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3) ควรศึกษาถึงข้อกำหนดมาตรการเยียวยาให้ผู้ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่
 อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เช่น ยกกระดับผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ผู้ประกอบการและแรงงานในธุรกิจปิโตร
 เคมี และเกษตรกรผู้ปลูกพืชพลังงาน เป็นต้น ให้สามารถเปลี่ยนผ่านไปเป็นผู้ผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2561). *สภาอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย*. สืบค้นจาก <http://data.thaiauto.or.th/iu>
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. (2559). *รายงานการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2559 และมอบนโยบายการทำงาน ตามยุทธศาสตร์ 20 ปี*. สืบค้นจาก <http://www.dsd.go.th/DSD/Activity/ShowDetails/23475>
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2561). *ฐานข้อมูลอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์*. สืบค้นจาก <http://www.fti.or.th>
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2565). *ฐานข้อมูลอุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์*. สืบค้นจาก <http://www.fti.or.th/FTI%20Project/GroupCall.aspx>
- ชาย โพธิ์สิตา (2556). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ฐนกร บุญจันทร์. (2560). *รูปแบบภาวะผู้นำของหัวหน้าฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เทียน ทองแก้ว. (2552). *สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ไทยพับลิก้า. (2564). *จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ*. สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2021/07/concentration-of-industrial-factories-in-samutprakarn/>
- บริษัท อินโฟเคิร์ฟ จำกัด. (2561). *มติคณะรัฐมนตรีเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังแรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์*. สืบค้นจาก <https://www.ryt9.com/s/cabt/1727812>
- วาสนา ศรีอักษรลาภ, และจิราวรรณ คงคล้าย. (2559). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรแห่งยุคสารสนเทศสู่องค์กรยุคใหม่ในอนาคต. วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 9(2), 328-338.*
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2556). *สถานการณ์ ตลาดแรงงานไทยในเอเชีย. Econ Analysis, 19(2433), 1-6.*
- สถาบันยานยนต์ ศูนย์สารสนเทศยานยนต์. (2553). *อุตสาหกรรมยานยนต์*. สืบค้นจาก <http://www.thaiauto.or.th/2012/th>
- สถาบันยานยนต์ ศูนย์สารสนเทศยานยนต์. (2561). *สถิติยานยนต์ไทย*. สืบค้นจาก <http://data.thaiauto.or.th>
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2561ก). *สถิติการผลิตการจำหน่ายและส่งออกของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย*. สืบค้นจาก <https://www.fti.or.th>
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2561ข). *สถิติอุตสาหกรรมขึ้นส่วนและยานยนต์*. สืบค้นจาก <http://www.fti.or.th/2016/thai/ftitechnicalsubdetail>
- สมาคมวิศวกรรมยานยนต์ไทย. (2560). *ศักยภาพที่แท้จริงของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย. (2557). *สถิติอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย*. สืบค้นจาก <http://www.taia.or.th/Statistics/>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). *อุตสาหกรรมยานยนต์ไทย*. สืบค้นจาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/census/files/2012_Automotive.pdf
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2561). *สรุปสถานการณ์อุตสาหกรรมขึ้นส่วนยานยนต์ของ SMEs ไทย*. สืบค้นจาก <http://www.sme.go.th/th/images/data/SR/>

- Abdullah, A. M., Persna, S., Noorshella, B. C. N., & Raihani, B. Z. (2016). Entrepreneurial competencies and microenterprise performance: A study among informal micro-enterprises in Malaysia. *Journal of Social sciences*, 5(3), 5-11.
- Botha, M., Vuuren, J., & Kunene, T. (2015). An integrated entrepreneurial performance model focusing on the importance and proficiency of competencies for start-up and established SMEs. *South African Journal of Business Management*, 46, 55-66.
- Jaeger, R. M. (Ed.). (1997). *Complementary Methods for Research in Education* (2nd ed.). Washington, DC: American Educational Research Association.
- Karden, E., Ploumen, S., Fricke, B., Miller, T., & Snyder, K. (2007). Energy Storage Devices for Future Hybrid Electric Vehicle. *Journal of Power Source*, 168(1), 2-11.
- Kuratko, D. F., & Hodgetts, R. M. (2007). *Entrepreneurship: A Contemporary Approach*. Orlando: Harcourt Brace College Publishers.
- Lans, T., Blok, V., & Wesselink, R. (2014). Learning apart and together: towards an integrated competence framework for sustainable entrepreneurship in higher education. *Journal of Cleaner Production*, 62, 37-47.
- Man, T. W. Y., Lau, T., & Snape, E. (2008). Entrepreneurial competencies and the performance of small and medium enterprises: An investigation through a framework of competitiveness. *Journal of Small Business & Entrepreneurship*, 21(3), 257-276.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for "intelligence". *American Psychologist*, 28(1), 1-4.
- McMillan, J. H. (2000). *Educational Research: Fundamentals for the Consumer*. New York: Addison Wesley Longman Inc.
- Mitchelmore, S., & Rowley, J. (2013). Entrepreneurial competencies of women entrepreneurs pursuing business growth. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 20(1), 125-142.
- Northouse, P. G. (2013). *Leadership: Theory and practice* (6th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- O'Hagan, K. (1996). *Competence in social work practice: A practical guide for professionals*. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Ozcelik, G., & Ferman, M. (2006). Competency approach to human resources management: Outcomes and contributions in a Turkish cultural context. *Human Resources Development Review*, 5(1), 72-91.
- Peter F. R. (1994). *Electric Machinery*. USA: Prentice-Hall, Inc.
- Pepple, G. J., & Enuoh, R. O. (2020). Entrepreneurial Competencies: A Required Skill for Business Performance. *European Journal of Business and Innovation Research*, 8(3), 50-61.
- Phelan, C., & Sharpley, R. (2012). Exploring entrepreneurial skills and competencies in farm tourism, Local Economy. *The Journal of the Local Economy Policy Unit*, 27(2), 103-118.
- Photchanachan, S., Uppapong, K., Atchavanan, C., Mangkang, K., & Kanwivat, S. (2020). The Characteristics of Social Entrepreneurs in Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*, 6(3), 31-43.

- Siddiqi, T. A. (2008, July). *Asia's Growing Emission of Carbon Dioxide from Energy Use*. The International Energy Workshop (IEW), The Economic Analysis Division of the International Energy Agency, Paris.
- Stake, R. E. (1988). Case Study Methods in Educational Research: Seeking Sweet Water. In R. M. Jaeger (Ed.), *Complementary Methods for Research in Education* (pp. 253-300). Washington DC: American Educational Research Association.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Teece, D. J. (2012). Dynamic capabilities: Routines versus entrepreneurial action. *Journal of Management Studies*, 49(8), 1395-1401.